
Nieuwsbrief van Watererfgoed Vlaanderen - nummer 32 - maart 2014

Nieuws over Watererfgoed Vlaanderen

- [Flauw Varendergoeddecreet krijgt stilaan wat smaak: Vlaamse inventaris en volledige vrijstelling van scheepvaart- en havengelden in zicht](#)
- [Maritiem museum in Antwerpen: *Think BIG and CRAZY !*](#)
- [Laaierend enthousiasme voor nieuw maritiem museum in Oostende](#)
- [Ondersteun de Mercatorprojectie als belangrijkste Belgische uitvinding](#)
- [Stem ons lid Shipyard Lowyck naar de Ambachtenprijs 2014](#)
- [Logboek van de Kogge: exclusieve korting voor de lezers van *Getijden*](#)
- [Hoe zit het ondertussen met de Charlesville ?](#)
- [Zorg ervoor dat je *Getijden* niet mist](#)
- [Wil je zelf in *Getijden* verschijnen ?](#)
-

Nieuws van onze leden

- [Oostendse Oosteroever heeft eigen visie op lokaal museumproject](#)
- [Erwin Joos publiceert studie over Willem Usselincx](#)
- [Antwerpse havenkraan DE 296 binnenkort beschermd](#)
- [Moeten Westhinder en Watson weg uit Antwerpen ?](#)
- [Veer Lillo-Doel vaart binnenkort weer uit](#)
- [De woeste baren op met het varend monument Tomidi: gewoon doen !](#)
- [Gentse Barge vaart op 6 april naar Ronde van Vlaanderen](#)
- [kids@NAVIGO op vrijdag tijdens de paasvakantie](#)
- [Herdenking WO1 in drie thematentoonstellingen bij onze Antwerpse leden](#)
- [750 jaar Antwerpse havenkranen te boek in standaardwerk](#)
- [*Nautilus* blijft Belgische koopvaardijgeschiedenis uitpluizen](#)
-

Ander Vlaams watererfgoednieuws

- [Projectoproep voor recreatie-, cultuur- en horecaboten in het Brusselse Becodok](#)
- [Titanic: The Artifact Exhibition komt naar Brussel](#)
- [Tentoonstelling *Boelschepen op de wereldzeeën* in Temse](#)

- [Kunstexpo Sea Ships & Ports in Brussel](#)
- [75 jaar Albertkanaal gevierd met boek en varende expo](#)
- [Rondetafel over toekomst van de morsecode in Mechelen](#)
- [Filmavond en gespreksforum Antwerpen-Matadi in Kortenberg](#)
- [Controversieel promofilmje benadrukt alvast maritieme identiteit van Antwerpen](#)
- [Internetverwarring over lot van de Prins Filip](#)
- [Monumentale biografie *Bob De Moor. De klare lijn en de golven*](#)
- [Watererfgoed in Vlaamse watertijdschriften](#)
-

Watererfgoedinspiratie van overzee

- [*Getijden* kiest het ruime sop](#)
- [8ste European Maritime Heritage Congress in Aabenraa en Flensburg](#)
- [150 jaar oude klipper City of Adelaide op reis van Glasgow naar Adelaide](#)
- [Nieuwe investeringen in Portugees hospitaalschip Gil Eannes uit 1955](#)
- [Technisch handboek voor goed beheer van binnenstedelijke kademuren](#)
- [Stad Kampen bestudeert innovatief onderwaterconcept voor IJsselkogge](#)
- [Platform Maritiem Erfgoed Zeeland presenteert inventaris](#)
- [Nieuw nummer van *Scheepshistorie*](#)
-

[Watererfgoedkalender april - mei 2014](#)

[Inschrijven en uitschrijven](#)

Nieuws over Watererfgoed Vlaanderen

Flauw Varenderfgoeddecreet krijgt stilaan wat smaak: Vlaamse inventaris en volledige vrijstelling van scheepvaart- en havengelden in zicht

Watererfgoed Vlaanderen, dat de voorbije jaren hard ijverde voor de totstandkoming van een performanter decreet voor het varend erfgoed, en daartoe aan Minister Geert Bourgeois bij herhaling constructieve, gedragen en kant-en-klaar uitgewerkte teksten aanbood, heeft met diepe teleurstelling kennis genomen van de vrijwel

Bart Martens

Johan Sauwens

Wilfried Vandaele

betekenisloze wijzigingsvoorstellen die de Minister helemaal op het einde van deze legislatuur indiende bij de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement. Wij hebben ons hier echter niet door laten ontmoedigen en zijn via grondige briefwisseling met de Minister en krachtige en onderbouwde interventies bij diverse beleidsmakers op hoog niveau blijven aansturen op een aantal essentiële verbeteringen. Op ons aandringen beloofde de Minister vooreerst dat de zeer belangrijke, maar ingevolge onderbemanning van de Vlaamse Overheid zwaar vertraagde Inventaris van het Varend Erfgoed nog voor de zomer zal worden gepubliceerd. Verder hebben drie leidende parlementairen nu het initiatief genomen om enkele belangrijke amendementen op het voorstel van de Minister in te dienen. De onvermoeibare Commissievoorzitter Bart Martens, oud-Minister en erelid van Watererfgoed Johan Sauwens en kustbewoner Wilfried Vandaele namen gedecideerd het voortouw en konden de Minister er, geheel in lijn met onze eisen, van overtuigen om de volgende minimale verbeteringen aan te nemen:

- de criteria om vaartuigen op te nemen in de officiële Vlaamse inventaris van het varend erfgoed zijn nu uitdrukkelijk opgenomen in het decreet, zodat dit niet wordt overgelaten aan de Vlaamse Regering;
- niet alleen goed bewaarde vaartuigen kunnen in deze inventaris worden opgenomen, maar ook vaartuigen die in aanmerking komen voor latere restauratie tot drijvend of varend object (vergelijk het geval van ons lid de Askoy II);
- alle vaartuigen die in de inventaris zijn opgenomen zullen door de Vlaamse Regering volledig kunnen worden vrijgesteld van alle scheepvaartrechten, havengelden, loodsgelden,

verkeersbegeleidingsvergoedingen en retributies voor het afgeven van documenten en platen.

Voorname amendementen zijn op 26 maart 2014 goedgekeurd in de Onroerenderfgoedcommissie van het Vlaams Parlement. Na de Paasvakantie moet het decreet nog worden gestemd in de plenaire vergadering. Wij juichen voornoemde amendementen uiteraard toe maar blijven ontgoocheld over volgende minpunten:

- er wordt geen oplossing geboden voor de talrijke her en der in Vlaanderen op het droge opgestelde museumschepen, die artificieel en stijfkoppig buiten het toepassingsgebied van het Varenderfgoeddecreet worden gehouden en waaromtrent zeer dringend actie nodig is (we zitten stilaan in de alarmfase; zie het bericht hieronder over de Westhinder en de Watson);
- er wordt in geen enkele erkenning of aanmoediging voorzien ten gunste van replica's, wat nodig is om technische kennis, werfactiviteiten, vrijwilligersactie en jeugdwerking te behouden en aan te moedigen (dat replica's geen erfgoed zijn is theoretische bullshit en strijdt trouwens met internationale normering);
- er wordt niet de allermiste werkingssteun toegekend aan middenveldorganisaties, noch aan Watererfgoed als koepel, noch aan onze leden, wat zwaar discriminatoir is tegenover situaties in andere sectoren (vergelijk het bericht over het Platform Maritiem Erfgoed Zeeland verderop in deze nieuwsbrief);
- het decreet bevestigt niet dat Vlaanderen belangrijke historische vaartuigen kan

verwerven in het buitenland (nochtans een evidente les uit de Charlesville-saga);

- het decreet bevestigt niet uitdrukkelijk dat vaartuigen ook kunnen worden beschermd onder het Vlaamse Topstukkendecreet (daar zitten nochtans wel sportvliegtuigjes en een zgn. 'lilliput-locomotief' onder !);
- de Vlaamse Overheid wil geen ruimte maken voor een privaatrechtelijk classificatiesysteem voor historische vaartuigen naar buitenlands model, wil alles organiseren binnen haar eigen ambtelijke deuren en houdt er dus een nogal merkwaardige etatistische benadering op na;
- er is geen enkele garantie dat de Vlaamse Overheid voor de materie de nodige budgetten zal vrijmaken en behoorlijk zal bemand worden (de Vlaamse Overheid besteedt in totaal 113 % van één voltijdse functie aan varende erfgoed - d.i. minder dan de gezamenlijke inspanning van de vrijwilligers van Watererfgoed Vlaanderen !).

Slotom: de deze legislatuur alom verwachte krachtige nieuwe wind door het watererfgoedbeleid en de grote enthousiasmering van het decennia progressief ontmoedigde middenveld zijn er vooralsnog niet gekomen. Nog een kleine twee maanden om het roer om te gooien ! Onze briefwisseling met de Minister, het ontwerp van decreet, de reeds aangenomen amendementen en alle aan de decreetgevende procedure voorafgaande teksten vind je op onze speciale [pagina over varende erfgoed](#).

[Terug naar top](#)

Maritiem museum in Antwerpen: *Think BIG and CRAZY !*

Een pikzwart, erg drukkend Antwerps politiek taboe is in recordtempo naar de geschiedenisboeken verwezen. Nadat wij met onze Grote Maritieme Museumavond op 26 november 2013 voor een 350 enthousiaste watererfgoedliefhebbers onze nek uitstaken en de overheden een gratis internationale museumstudie aanboden, heeft schepen Rob Van de Velde tijdens de voorstelling van het koggeboek op 27 februari namens het stadsbestuur alle schroom laten varen en letterlijk verklaard dat op het Drookdokkeneiland een nieuw maritiem museum komt, om de simpele reden dat de haven en de scheepvaart het DNA van Antwerpen zijn. We feliciteren de schepen van harte met deze duidelijke woorden. Tegenover zijn verklaring vingen we helaas ook een paar nogal verzuurde en paniekerige reacties op. Maar ook daardoor laten we ons niet ontmoedigen. Onze internationale museumstudie beschrijft liefst tien alternatieve scenario's, waarvan het meest ambitieuze Antwerpen een plaats kan geven bij de vijf grootste maritieme musea ter wereld. Anders dan velen denken, zijn daarvoor niet in de eerste plaats 'sponsors' nodig, maar wel *investeerders*. Daarmee bedoelen we dat het museumproject kan worden ingebed in een globaal stadsontwikkelingsproject, waarbij het museum wordt opgevat als onderdeel van een winstgevend publiek-privaat samenwerkingsproject, waarin al onze rijke museumcollecties worden samengebracht. Voor wie dit niet wil of kan begrijpen: het is precies de werkwijze die de Oostendenaren voor ogen hebben voor de financiering van hun nieuw museum ! Inmiddels oogst onze studie internationaal lof bij maritieme museumprofessionals. Dr. Thomas Overdick, directeur van het recent verder uitgebouwde stedelijke scheepvaartmuseum van Flensburg, die het gloednieuwe museum in het Deense Helsingør bezocht, gaf ons als motto voor

een succesproject alvast 'Think BIG and CRAZY' mee. Dat klinkt natuurlijk wel lichtjes anders dan de codewoorden gebruikelijk in ons parochiale Vlaanderland: 'Onhaalbaar', 'Realisme', 'Besparingen', 'Niet voorzien', 'Onbevoegd' en 'Langetermijn'. Benieuwd of de grote wereldhavenstad Antwerpen na decennia kommer en kwel rond het watererfgoed, hopeloze versnippering van collecties en instellingen en strategische missers à la Mercator, Graanzuiger, Charlesville en (net niet) Kogge nog tot iets BIG en CRAZY in staat is ! Aan ons media-archief voegden we in afwachting een groot artikel over ons museumproject uit de Provinciale Zeeuwse Courant toe, treffend bewijs dat maritiem Antwerpen ook de burens in Zeeland beroert.

[Terug naar top](#)

Laaiend enthousiasme voor nieuw maritiem museum in Oostende

Op 15 februari was Watererfgoed met verschillende bestuurders en leden aanwezig tijdens de tentoonstelling 'Jonge Architectuur aan Zee', waar architectuurstudenten een prachtige collectie originele maquettes voor een nieuw maritiem museum tussen het Montgomerydok en de Havengeul voorstelden. Aansluitend werd o.l.v. Marc Martens, voorzitter van Oostende Werft, over het nieuwe museumproject gedebatteerd door onze voorzitter, Marc Jacobs, directeur van FARO en Karel Vanackere, directeur van het Autonoom Gemeentebedrijf Stadsvernieuwing Oostende. Onze voorzitter stelde de resultaten van onze internationale museumstudie voor en ondersteunde voluit het Oostendse museumproject, waarbij hij hamerde op de noodzaak een gedegen museumverhaal en -profiel uit te werken vooraleer zomaar ergens een gebouw in te planten. Watererfgoed Vlaanderen beschouwt het Oostendse project als een van de allerbelangrijkste speerpunten

van het Vlaamse watererfgoedbeleid voor de komende jaren. Een filmreportage van het evenement vind je [hier](#) (wegens de lange oplaadtijd is wel wat geduld nodig) en op onze [mediapagina](#) vind je berichtgeving. Wat ons in Oostende opviel was de absolute politieke wil om iets echt ambitieus neer te zetten - hopelijk waait deze heerlijke zeewind snel door tot in Antwerpen.

[Terug naar top](#)

Ondersteun de Mercatorprojectie als belangrijkste Belgische uitvinding

Het Radio 1-programma 'De Bende van Einstein' met Koen Filet is op zoek naar de belangrijkste Belgische uitvinding. Onze ondervoorzitter professor Koen Van Cleempoel stelde de Mercatorprojectie voor en werd prompt uitgenodigd in de studio. Je kan zijn pleidooi beluisteren via [deze link](#). Gerardus Mercator (1512-1594) was een Vlaamse cartograaf, instrumentmaker en graveur en één van de grote namen van onze watererfgoedgeschiedenis. Mercator bedacht zijn voor navigatie zo belangrijke cylinderprojectie in 1569. Een kleine vijfhonderd jaar later gebruiken we die nog altijd, elke keer als we onze gps gebruiken. Niet toevallig is het mooiste historische schip van het land naar de grote uitvinder vernoemd. In onze internationale museumstudie hebben we geargumenteed dat de figuur Mercator een internationale publiekstrekker voor een nieuw Antwerps maritiem museum kan worden. Je kan de kandidatuur van Mercator ondersteunen via [deze pagina](#).

[Terug naar top](#)

Stem ons lid Shipyard Lowyck naar de Ambachtenprijs 2014

De nationale wedstrijd *Ambacht in de Kijker* wil de ambachtssector promoten bij het grote publiek en jongeren voor deze sector warm maken. De organisatie en haar talrijke publieke en private Vlaamse en Waalse partners selecteren 10 laureaten die over de hele lijn geslaagd zijn: kwaliteit en originaliteit van hun product, hun parcours, hun management en marketing. Ambachtslieden kunnen worden beschouwd als de schatbewaarders van oude tradities, van beproefde technieken en van een rijke cultuur. Nog tot 15 april kan je deelnemen en we roepen al onze leden en lezers met aandrang op om te stemmen op ons lid Shipyard Lowyck in Oostende, dat afgetekend aan de leiding staat. Een filmpje over Shipyard Lowyck vind je [hier](#). Stemmen doe je [hier](#). Als je je naam en e-mailadres invult maak je kans op een culinaire smulmand ter waarde van 100 EUR. De laureaat die de meeste stemmen binnenhaalt, wint een cheque ter waarde van 2.000 EUR. Door voor Shipyard Lowyck te stemmen ondersteun je de zichtbaarheid van het hele Vlaamse watererfgoed !

[Terug naar top](#)

Logboek van de Kogge: exclusieve korting voor de lezers van Getijden

Op 27 februari woonden we in het Antwerpse Museum aan de Stroom de voorstelling bij van het *Logboek van de Kogge*, een vlot leesbare geschiedenis van het in 2000 bij de graafwerken aan het Deurganckdok gevonden middeleeuwse vrachtschip, geschreven door Tinne Jacobs van de Vlaamse Overheid. We feliciteren haar en het volledige koggeteam o.l.v. Tom Lenaerts met de mooie publicatie en met het als internationale standaard erkende wetenschappelijke werk. Het Davidsfonds biedt het boek exclusief voor de lezers van *Getijden* aan met een korting van 10 procent. Om het boek met korting te bestellen ga je naar de webshop op [deze pagina](#) en vul je de kortingcode

LKG in (in hoofdletters). We maken van de gelegenheid gebruik om er even aan te herinneren dat Watererfgoed Vlaanderen in 2009 als enige organisatie voor het behoud van de weggrotende kogge de alarmklok heeft geluid. Met een symposium, manifesten, een webpagina en media-actie hebben we - tegen de desinteresse van de Vlaamse Overheid in, maar gelukkig met goede respons in het Vlaams Parlement - mee aan de redding van dit internationale topstuk gewerkt. Paul Verbraeken van Gazet van Antwerpen heeft hier in zijn verslaggeving over de boekvoorstelling terecht op gewezen. Je kan zijn artikel [hier](#) nalezen.

[Terug naar top](#)

Hoe zit het ondertussen met de Charlesville ?

Hoe zit het het ondertussen met het meest geliefde / gehate (schrappen wat je niet past) schip van ons land ? Op zijn stuurboordzij ligt Charelke in Polen nog altijd zoet te dromen van een berger... De (weliswaar vaak compleet de bal misslaande) Duitse media berichtten ondertussen over de afsluiting van het faillissement van de maffieuze jeugdherberg en over de misplaatste triomf van de burgemeester van de bananenrepubliek Rostock die dankzij het illegaal afvoeren van een historisch schip naar een dubieuze schrootwerf 200.000 EUR schrootwaarde wist te incasseren. Maar daarmee is het dossier geenszins gesloten. De verzekeringsmaatschappij, voor wie het dossier uren boven de wind stinkt, weigert de verzekerden nog steeds dekking. Een proces daarover ligt in de lijn der verwachtingen, en daarbij zou nog wel eens heel wat Duitse bagger naar boven kunnen komen. Inmiddels blijft het iconische schip beschermd onderwatererfgoed, voor het behoud waarvan de betrokken regeringen moeten samenwerken. Verder in deze *Getijden* lees je over meeslepende erfgoedactiviteiten rond de Titanic en de City of Adelaide. Het MAS berichtte dat het de

volgende drie jaar de befaamde (ook in Kuifje in Afrika optredende) luipaardman van het Afrikamuseum in Tervuren in bruikleen krijgt. Tot welk verlies van erfgoed en toekomstkansen hebben de Oost-Duitse machinaties en de Vlaamse paniekreacties rond de Charlesville toch geleid... En ondertussen komt iedereen bij ons uithuilen over hoe jammer het is dat Charelke niet is kunnen terugkeren. Maar ter zake: wie in België durft Duitsland aanspreken op de flagrante miskenning van de Europese milieuregels en berging van het schip op kosten van de Duitsers vragen ? Of is na de erfgoedwetgeving ook de milieuwetgeving slechts een vodge papier ?

[Terug naar top](#)

Zorg ervoor dat je *Getijden* niet mist

Getijden wordt gestuurd naar een steeds groeiend lezerspubliek. Ons abonneebestand nadert stilaan de kaap van de 10.000 ! Omdat *Getijden* door vele organisaties verder wordt doorgestuurd aan leden en contacten is het reële bereik echter aanzienlijk groter. Met dit alles zijn we met grote voorsprong de meest gelezen watererfgoedperiodiek van de Benelux. Bovendien bereiken we een interessante mix van erfgoedactoren, haven- en scheepvaartprofessionals, beleidsmakers en mediakanalen. Elke keer stellen we vast dat onze argumentatie en berichtgeving met argusogen worden gelezen en een zeer direct en concreet effect op beslissers hebben. Af en toe ontvangen we echter ook berichten van teleurgestelde abonnees die melden *Getijden* niet meer te ontvangen. Meer dan waarschijnlijk heeft dit te maken met de beveiligingsinstellingen van je eigen computer en is *Getijden* bij vergissing beschouwd als reclame en onbedoeld afgeleid naar een map met ongewenste e-mails. Dat kan je zelf even nagaan. Iedereen kan alvast kosteloos inschrijven via de link onderaan dit

nummer. Adreswijzigingen kan je zelf invoeren door je oud adres uit te schrijven en je nieuwe adres in te voeren. Je hoeft daarvoor dus geen bericht naar ons secretariaat te sturen. Verder kan je het volledige *Getijden*-archief nalezen op [onze nieuwsbriefpagina](#). Een tip: vraag je eigen leden en contacten om zich zelf gratis voor *Getijden* in te schrijven. Hoe groter ons bereik, hoe sterker jouw en onze impact !

[Terug naar top](#)

Wil je zelf in *Getijden* verschijnen ?

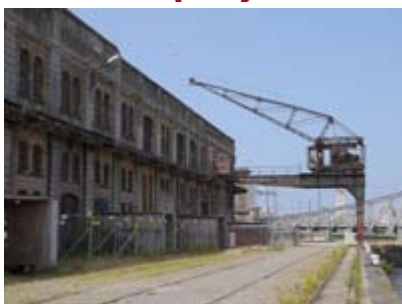

Getijden staat open voor al het Vlaamse watererfgoednieuws. Elke dag ontvangen wij e-mails, post en publicaties van leden en andere organisaties. Opname in deze nieuwsbrief wordt sterk vergemakkelijkt wanneer je ons een persbericht en/of een kant-en-klaar berichtje van 5 à 10 lijntjes bezorgt, liefst met een bijhorend beeld. Onze leden hebben natuurlijk voorrang. Wij werken voor de goede zaak en dus is alles volledig kosteloos, maak er gebruik van !

[Terug naar top](#)

Nieuws van onze leden

Oostendse Oosteroever heeft eigen visie op lokaal museumproject

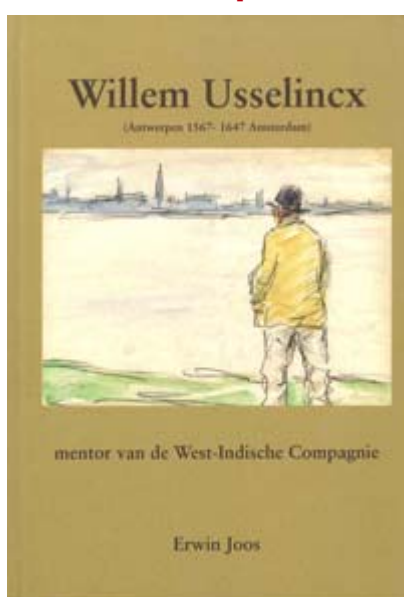
Ons lid Oostendse Oosteroever ijvert al jaren voor het maritiem erfgoed in de kuststad en is vragende partij voor een Maritiem Museum voor Oostende. De vzw bezorgde ons het volgende standpunt: *"De vzw is verheugd dat het beleid hier concreet over nadenkt en het debat geopend heeft. Oostendse Oosteroever vzw heeft met interesse de maquettes en het debat hierover in De Grote Post gevolgd. Oostendse Oosteroever betreurt dat deze maquettes als research-by-designopdracht voor architectuurstudenten voorgesteld worden als zijnde concrete plannen, terwijl de bestemming van de*

Churchillkaai zelf nog onzeker is. Het debat over een mogelijke locatie is nog niet gevoerd. Het lijkt de vzw meer opportuun om de Churchillkaai open te houden voor in de toekomst nog mogelijke in-en ontschepping van ferrypassagiers. Oostendse Oosteroever ijvert voor de inplanting van een maritiem museum in de als erfgoed beschermde, maar verwaarloosde Hangar N°1 en de stapelhuizen. Samen met de beschermde halfportaalkraan en mogelijks varend erfgoed in het Vlotdok, kan een op edutainment (educatie en entertainment) gericht concept een extra troef voor Oostende betekenen. Ook op het vlak van toekomstgerichte stadsplanning is deze locatie beter geschikt. De vzw Oostendse Oosteroever is enthousiast voor het idee van een Maritiem museum in Oostende. Oostende is de zee en heeft een eeuwenlange verbondenheid met de zee als vissersstad, als badplaats met de belle epoque als hoogtepunt, als haven voor passagiers en goederen, als militair strategisch punt. Vandaag als centrum voor wetenschappelijk onderzoek en energyport en offshore-activiteiten. We kunnen de inwoners en de bezoekers van Oostende dan ook talrijke verhalen, artefacten, teksten, helden en gebeurtenissen uit dit rijke verleden aanbieden. Interesse is er zeker. Talrijke verenigingen en particulieren houden zich met dit erfgoed bezig, de vele publicaties liegen er niet om. Oostendse Oosteroever vreest echter voor een op spektakel gericht nieuwbouwproject met Earth Explorergehalte. Oostendse Oosteroever wil mee werken aan een doordacht totaalconcept voor de ontsluiting van ons globale maritiem erfgoed. Iets waar we als Oostendenaar trots kunnen op zijn." Wij danken Oostendse Oosteroever voor deze bijdrage tot het publiek debat en nodigen je uit de interessante website van deze actieve vereniging te bezoeken op <http://www.oostendseoosteroever.be/>. Zoals we

tijdens de Oostendse debatmiddag benadrukten, behoren de kiemende Antwerpse en Oostendse museumprojecten mee worden gebouwd op maatschappelijk draagvlak in de watererfgoedsector en inz. bij de vrijwilligersorganisaties. Met onze meer dan 100 aangesloten organisaties zijn wij ter beschikking van de overheden om aan dit draagvlak te helpen timmeren.

[Terug naar top](#)

Erwin Joos publiceert studie over Willem Usselincx

Op 20 maart waren we aanwezig bij een voorstelling van de recente activiteiten van het Eugeen Van Mieghem Museum in het Antwerpse Redershuis. Conservator Erwin Joos stelde o.m. een gloednieuwe studie voor over Willem Usselincx (Antwerpen 1567 - Amsterdam 1647), de mentor van de West-Indische Compagnie. De intrigerende Antwerpenaar speelde een rol in ondernemingen die leidden tot de oprichting van de stad Nieuw-Amsterdam op te richten, die later New York werd. Zo is het verhaal van Usselincx uiteindelijk verbonden met Red Star Line en Van Mieghem. Tijdens de voorstelling van het bibliofiele, in 1.000 genummerde exemplaren gedrukte boek stelde Bestendig Gedeputeerde Luk Lemmens de internationale uitstraling van Van Mieghem in het licht. Doorheen april houdt Erwin Joos trouwens een indrukwekkende reeks voordrachten in Orlando en Miami. Zo verovert ook het Vlaamse watererfgoed stilaan de wereld !

[Terug naar top](#)

Antwerpse havenkraan DE 296 binnenkort beschermd

Op 3 december 2013 besliste Minister Geert Bourgeois tot de voorlopige bescherming van de Antwerpse kraan DE 296 als monument. De kraan vormt een belangrijke schakel in de technologische evolutie van de havenkranen. Haar systeem met uitgebalanceerde giek met tegengewichten en katrollen werd later veelvuldig toegepast bij andere kranen. Ze is het enige nog bewaarde voorbeeld van de oorspronkelijk 48 exemplaren uit een gelijkaardige reeks. De kranen werden tussen 1930 en 1931 in gebruik genomen en hebben ongeveer zestig jaar gefunctioneerd. De DE 296 is sinds 2013 onderdeel van de unieke collectie historische havenkranen van het Museum aan de Stroom (MAS).

[Terug naar top](#)

Moeten Westhinder en Watson weg uit Antwerpen ?

De historische schepen Watson en Westhinder zullen waarschijnlijk niet worden opgenomen in de maritieme collectie van het Museum aan de Stroom. Het MAS is van mening dat beide schepen beter tot hun recht zouden komen aan de Vlaamse kust. De stad nam de historische schepen Watson en Westhinder in bruikleen met als doel ze tentoon te stellen in het voormalige Nationaal Scheepvaartmuseum. DAB Vloot, reder van de Vlaamse overheid en onderdeel van het Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust, stelde voor om de eigendom van de schepen over te dragen aan de stad. Het Museum aan de Stroom stelde voor om niet in te gaan op die vraag. "In het bestuursakkoord van Oostende is er sprake van een maritiem museum", zegt Jef Vrelust, conservator maritieme collecties van het MAS. "Zowel de Watson, als de Westhinder zouden daar beter passen. Met het MAS focussen we op Antwerpen en de Antwerpse haven. Wij kunnen van die twee schepen geen prioriteit maken. Er zijn andere schepen in onze collectie die hoger staan op onze prioriteitenlijst om te

restaureren. De Watson en de Westhinder hebben hun thuishaven in Oostende, aan de kust.” Deze berichtgeving, ontleend aan Gazet van Antwerpen, roept enkele bedenkingen op. Watererfgoed Vlaanderen is absoluut voorstander van samenwerking en uitwisseling van collectiestukken tussen maritieme musea. Alleen hebben noch Antwerpen, noch Oostende vandaag een maritiem museum, en tegenover de Antwerpse beslissing staat geen Oostends of ander overname-akkoord. Door ons ondervraagd verduidelijkte Jef Vrelust van het MAS dat DAB Vloot had voorgesteld het schip, dat nu in bruikleen van de Stad is, aan haar over te dragen, en dat de Stad daar niet wil op ingaan. Vermoedelijk zal DAB Vloot het schip te koop aanbieden, en het behoud ervan in Antwerpen is dus nog niet geheel uitgesloten. Hopelijk wordt de beslissing van de Stad geen precedent om elk niet-Antwerps aspect van een museumschip aan te grijpen om schepen te dumpen, want dan vrezen we dat er nog vele uit de Scheldestad zullen verdwijnen. Nu de Westhinder asbest bevat en deswege gesloten is voor het publiek, hopen we dat de berichtgeving voor dit schip geen afvaartsein richting schrootwerf wordt. Als startsein voor een maritiem museumproject ware de verbanning van het enige drijvende historische zeeschip(je) dat Antwerpen vandaag telt, een wel erg valse noot. Liever zagen we een Vlaams varenderfgoedbeleid die naam waardig, dat de al zo kleine Vlaamse erfgoedvloot ter hulp snelt. Precies daarom voeren wij campagne om ook de Vlaamse museumschepen onder het Varenderfgoeddecreet te brengen.

[Terug naar top](#)

Veer Lillo-Doel vaart binnenkort weer uit

Ons lid de Vrienden van de Vlaamse Veren meldt dat de gratis veerdienst voor voetgangers en fietsers over de Schelde tussen Lillo en Doel van Paaszaterdag tot en met het laatste weekend van september weer uitvaart op zaterdag, zondag en feestdagen, eenmaal per uur van 10u00 tot 19u00. In mei wordt ook elke maandag gevaren, en verder op overbruggingsdagen voor of na een feestdag. Eerste afvaart uit Lillo om 10u00, eerste afvaart uit Doel om 10u30, laatste afvaart uit Lillo om 18u30, laatste afvaart uit Doel om 19u00.

[Terug naar top](#)

De woeste baren op met het varend monument Tomidi: gewoon doen !

Het varend monument Tomidi meldt, naast de klassieke weekendtochten, beschikbare plaatsen voor enkele voorjaarsspecials. Vooreerst is er een Pasendriedaagse (19-21 april) naar Pas de Calais, met weersafhankelijk een traject Oostende - Ramsgate - Calais/Duinkerke - Oostende. Van 1 tot 4 mei vaart de Tomidi een vierdaagse met een non-stop traject naar Londen (ongeveer 16 u varen), waarna 2 volle dagen in Londen voor sightseeing en relax. Terugkeer vermoedelijk met een korte stop op de Thames of in Ramsgate, en Oostende terug in zicht op zondagnamiddag rond 16 u. Info bij Dirk Gunst via info@tomidi.be.

[Terug naar top](#)

Gentse Barge vaart op 6 april naar Ronde van Vlaanderen

Ter gelegenheid van de hoogdag van de wielersport op 6 april vaart de Gentse Barge naar het hartje van Oudenaarde voor de beleving van de aankomst van de Ronde van Vlaanderen. Tijdens de vaart kan de Ronde live gevolgd worden op scherm. Opstappen om 11u30 aan de sluis van Merelbeke, Sluisweg 366, Merelbeke (parking ter plaatse), ontschepen om 15u00 aan de Ophaalbrug, 9700 Oudenaarde. Om

18u00 vertrekt de bus terug naar Merelbeke. Prijs per persoon: 40 EUR, ingebrepen de tocht, een broodjeslunch en busvervoer, exclusief drankverbruik. Info via denise@gentsebarge.be.

[Terug naar top](#)

kids@NAVIGO op vrijdag tijdens de paasvakantie

Tijdens de paasvakantie worden kids tussen 8 en 12 jaar uitgenodigd op babybezoek in het immer dynamiek uitspattende NAVIGO-museum. Deze aquariumworkshops vinden plaats op vrijdag 11 en 18 april, telkens van 14.30 tot 15.30 uur. Deelname is gratis, maar graag vooraf inschrijven via onthaal@navigomuseum.be. Je brengt een bezoek aan de gloednieuwe kraamafdeling voor kleine hondshaaien. In deze aquariumworkshop leer je hoe mama en papa vis kleintjes krijgen, hoe zo'n klein visje groot wordt en welke verzorging ze krijgen. En als de babyvisjes groot genoeg zijn, mogen ze gaan spelen met hun grote vrienden en familieleden in de grote aquaria, of het voelaquarium...

[Terug naar top](#)

Herdenking WO1 in drie thematentoonstellingen bij onze Antwerpse leden

Liefst drie van onze leden organiseren dit jaar thematentoonstellingen rond het begin van de Eerste Wereldoorlog 100 jaar geleden. In het MAS loopt van 20 mei 2014 tot april 2015 de expo *Exodus. Op de vlucht voor de oorlog* over de uittocht van ongeveer een miljoen vluchtelingen naar Nederland en honderdduizenden naar Engeland en Frankrijk. In de KBC-toren organiseert het Eugeen Van Mieghem Museum van 15 september tot 27 november 2014 de expo *Eugeen Van Mieghem en de Groote Oorlog*, met portretten van vertrekkende vluchtelingen en andere sprekende scènes uit het harde dagelijkse leven in een stad op voet van oorlog. Het Red Star Line Museum beantwoordt van 26 september 2014 tot 6

april 2015 de vraag *Ver van de oorlog ?* M.a.w.: hoe ervoeren Belgische, Duitse en Europese emigranten in Amerika de Grote Oorlog, ver van het slagveld, hun moederland en familie ? Midden dit expogeweld wordt op 3, 4 en 5 oktober een Vredesbrug over de Schelde gelegd, op de plaats waar het Belgisch leger dit een eeuw geleden deed. 100.000 mensen bemachtigden een ticket om deze brug tijdens het herdenkingsweekend over te wandelen. Meer info over de Antwerpse herdenkingen op www.antwerpen14-18.be.

[Terug naar top](#)

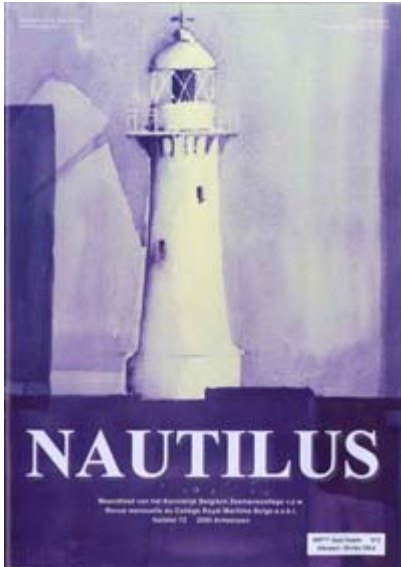
750 jaar Antwerpse havenkranen te boek in standaardwerk

Op 21 februari woonden we in het Havenpaviljoen van het MAS de voorstelling bij van het prachtboek *750 jaar havenkranen in Antwerpen*. Een tekst van 1263 maakte voor het eerst melding van een kraan in de Antwerpse haven. Het stadsbestuur stelde toen een houten treddkraan ter beschikking van de handel. Vandaag beheert het Museum aan de Stroom de grootste en meest diverse museale collectie havenkranen ter wereld, met achttien kranen van vijftien binnen- en buitenlandse constructeurs. De meeste van deze kranen werden beschermd als monument. Ter ere van het 750-jarig bestaan van havenkranen in Antwerpen werd de oudste (1884) en kleinste kraan uit de collectie plechtig ingehuldigd door havenschepen Marc Van Peel en erfgoedschepen Rob Van de Velde. Het rijk geïllustreerde boek brengt voor het eerst een overzicht van de geschiedenis van de Antwerpse kranen, en zal nog lang als standaardwerk gelden. De eindredactie gebeurde door museumconservator Jef Vrelust. Ons erelid Albert Himler, Gert Thues en Paul Van Schoors schreven eveneens bijdragen. Bestelinfo vind je [hier](#).

[Terug naar top](#)

Nautilus blijft Belgische koopvaardijgeschiedenis uitpluizen

In *Nautilus*, het blad van ons lid het Koninklijk Belgisch Zeemanscollege, signaleren we een artikel van Flor Van Otterdyk over de koopvaarder Belgian Sailor, het eerste vrachtschip onder Belgische vlag dat in Antwerpen aanmeerde na de heropening van de haven in 1944. In een ander nummer deed Luc Van Coolput de geschiedenis van de brik Transit van rederij De Decker-Cassiers uit de doeken. Geïnteresseerden in het mooie tijdschrift van de Belgische vereniging van koopvaardij-officieren kunnen een mailtje sturen aan kbz.crmb@telenet.be.

[Terug naar top](#)

Ander watererfgoednieuws

Projectoproep voor recreatie-, cultuur- en horecaboten in het Brusselse Becodok

De Haven van Brussel lanceerde een projectoproep voor de beschikbare watervlakken in het Bécodok, om er boten te laten aanmeren die recreatieve, culturele activiteiten voorstellen en/of horecafiliteiten aanbieden. De oproep behelst het gehele Bécodok, met 240 meter kade waarvan momenteel reeds een aantal aanlegplaatsen gebruikt worden door boten die bij de oproep kunnen aansluiten. De geselecteerde projecten moeten esthetische kwaliteit, integratie in de stedelijke omgeving en financiële haalbaarheid op korte termijn weten te verzoenen. De kandidaten hebben tot eind april 2014 tijd om hun kandidaatstellingsdossier in te dienen. De nieuwe aanlegplaatsen zouden dan tegen het einde van de zomer toegewezen kunnen worden. Meer info vind je [hier](#).

[Terug naar top](#)

Titanic: The Artifact Exhibition komt naar Brussel

Van 31 mei tot 30 september loopt in Brussels Expo de tentoonstelling 'Titanic: the Artifact Exhibition'. Ze neemt je mee terug in de tijd om de legende van de 'onzinkbare' maar tijdens haar maidentrip in 1912 jammerlijk vergane Titanic te herbeleven zoals nooit tevoren. Je ontdekt de aangrijpende getuigenissen van deze levens die plotseling onderbroken of voorgoed overhoop gehaald werden. Meer info op www.expo-titanic.be.

[Terug naar top](#)

Tentoonstelling *Boelschepen op de wereldzeeën* in Temse

Op 27 april organiseert Op Stoapel ter gelegenheid van Erfgoeddag de tentoonstelling 'Boelschepen op de wereldzeeën'. Boelwerf in Temse was een scheepswerf met wereldfaam. Na het verlaten van de werf voeren de schepen naar alle uithoeken van de wereld. Aan de hand van wereldkaarten worden vaarroutes van Boelschepen getoond. Er wordt een praatcafé georganiseerd met speciale aandacht voor de car ferry Prins Filip. Blickvanger is een nieuw fotoboek over Boelwerf, dat in première wordt voorgesteld op 1 april. Info via opstoapel@scarlet.be.

[Terug naar top](#)

Kunstexpo Sea Ships & Ports in Brussel

Group 2 Gallery in de Blanchestraat 8 in Brussel organiseert van 4 april tot 17 mei een maritieme kunsttentoonstelling met werken van Gaston Bertrand, Zéphir Busine, Roger Cools, Jan De Clerck, Roger Dudant, Jean-Jacques Gailliard, Bernard Ghobert, Jean Milo, Suzanne Van Damme, Thomas Van Gindertael en Louis Van Lint. Je kan er olieverfschilderijen, gouaches, aquarellen en inkttekeningen bewonderen. Meer info via [deze link](#).

[Terug naar top](#)

75 jaar Albertkanaal gevierd met boek en varende expo

In 2014 is het precies 75 jaar geleden dat het Albertkanaal tussen Antwerpen en Luik in gebruik werd genomen. Vandaag is het kanaal uitgegroeid tot de belangrijkste waterweg van België, met jaarlijks meer dan 40 miljoen ton aan goederenvervoer en 400.000 containers. Het Albertkanaal vormde een zeer snelle verbinding tussen de haven van Antwerpen, de Limburgse steenkoolmijnen en het industriebekken van Luik. Door de teloorgang van de staalindustrie verminderde de transitfunctie van het kanaal in sterke mate. De bedrijven die zich in de loop der jaren langs de oevers van het Albertkanaal hebben gevestigd nemen nu het grootste deel van de trafiek voor hun rekening. De verjaardag van het kanaal wordt gevierd met een boek en een tentoonstelling aan boord van een duwbak die vanaf 22 april verschillende ligplaatsen zal aandoen. Alle info staat op de speciale website www.75jaaralbertkanaal.be.

[Terug naar top](#)

Rondetafel over toekomst van de morsecode in Mechelen

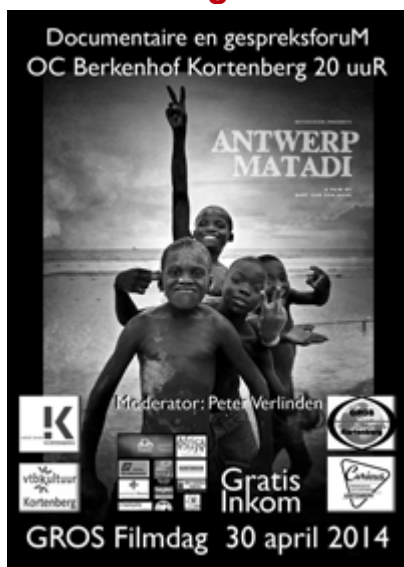

Op 23 april organiseert de Koninklijke Unie van Belgische Radioamateurs (UBA) i.s.m. ETWIE een bijeenkomst om na te denken over de toekomst van de voor het zeevaartverkeer eens zo essentiële morsecode. De rondetafel vindt plaats in Congres- en Erfgoedcentrum Lamot in Mechelen, en staat open voor iedereen die op een of andere manier bezig is met of geïnteresseerd is in het gebruik van de morsecode. De morsecode was erg belangrijk voor de ontwikkeling van moderne communicatietechnieken. Sinds enige tijd neemt een werkgroep binnen de UBA het voortouw in een project rond het erkennen van morsecode als immaterieel erfgoed, met de bedoeling het gebruik ervan als communicatiemiddel niet verloren te laten gaan, maar integendeel te actualiseren en door te geven aan de jongere generaties. Een concrete

doelstelling op korte termijn is dan ook de erkenning van de morsecode in de Inventaris van het Immaterieel Cultureel Erfgoed Vlaanderen.

[Terug naar top](#)

Filmavond en gespreksforum Antwerpen-Matadi in Kortenberg

Op 30 april organiseert de Gemeentelijke Adviesraad voor OntwikkelingsSamenwerking samen met 'VTBKultuur Kortenberg' en 'Curieus Kortenberg', de tweede GROS-Filmdag. De keuze viel dit jaar op de poëtische documentaire Antwerpen-Matadi van de jonge Vlaamse regisseur Bart Van den Hove. Van het einde van de 19de eeuw tot het midden van de jaren tachtig zorgden de Congoboten voor een wekelijkse verbinding tussen Antwerpen en Matadi. In 2007 vertrok opnieuw een schip uit Antwerpen naar Matadi. Regisseur Van den Hove filmde aan boord van het vrachtschip Safmarine One de drie weken durende overtocht. Het was de eerste boot die onder Belgische vlag opnieuw richting Matadi stoomde. De poëtische beelden van deze overtocht worden in een parallelmontage afgewisseld met uniek archiefmateriaal uit de periode van de Compagnie Belge Maritime du Congo. De toeschouwer ontdekt het leven aan boord van schepen zoals de Albertville I, die op 6 februari 1895 als eerste Congoboot de haven van Antwerpen verliet. Het gespreksforum wordt gemodereerd door Peter Verlinden, VRT-journalist en Congospecialist. Meer info in onze kalender.

[Terug naar top](#)

Controversieel promofilmje benadrukt alvast maritieme identiteit van Antwerpen

De jongste weken ontstond enige commotie over het nieuwe promotiefilmje van de stad Antwerpen. Wij willen ons niet in dat debat mengen, maar waarderen ten eerste dat de makers onbevungen de

geschiedenis en de havenstadidentiteit van Antwerpen uitspelen en dat scheepvaart- en havenerfgoed in beeld komt, waaronder ons lid de Vrouwe Nele. Een zeer groot verschil met de houding van het stadsbestuur van niet zo lang geleden, toen Antwerpen er zich bijna voor leek te schamen een havenstad te zijn. Je kan er je eigen oordeel over vormen via [deze link](#).

[Terug naar top](#)

Internetverwarring over lot van de Prins Filip

Sinds enkele weken circuleert op het internet een bericht dat de voormalige Prins Filip een roemloos einde zou gekend hebben op een scheepskerkhof in Turkije. Dit bericht verscheen naar aanleiding van een spectaculair filmpje op YouTube waarin het opvaren van de sloopwerf van de "Ostend Spirit" wordt vertoond. Zoals we duidelijk maakten in het vorige nummer van *Getijden*, is deze ferry *niet* het voormalige Belgische vlaggenschip van de Regie voor Maritiem Transport, maar wel de vroegere Pride of Calais, die, samen met het zusterschip Pride of Dover een kwarteeuw de veerdienst tussen Calais en Dover verzorgde voor rekening van het Britse P&O Ferries. De vroegere Prins Filip is nog altijd in dienst, nu onder de naam Calais Seaways, en vaart eveneens tussen Calais en Dover. Het schip kreeg in januari van dit jaar een grondige onderhoudsbeurt (bericht door Flor Van Otterdyk).

[Terug naar top](#)

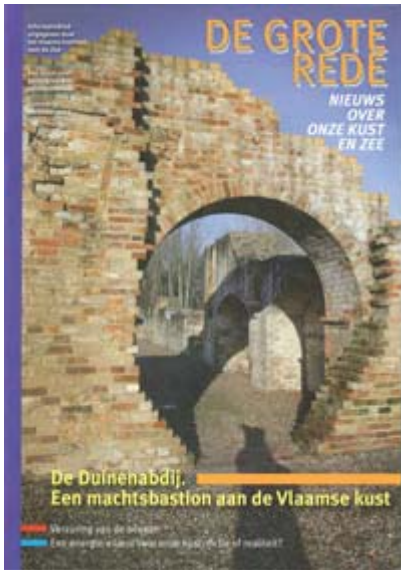
Monumentale biografie **Bob De Moor. De klare lijn en de golven**

We verslonden de bijna 500 pagina's die Ronald Grosey wijdde aan het leven van Bob De Moor, de Antwerpse striptekenaar die verzot was op de zee (vooral oude zeilschepen) en lang de rechterhand was van de legendarische Hergé en in de schaduw meetekende aan de avonturen van Kuifje. De immer bescheiden de Moor ging met Hergé aan boord van schepen, verzorgde de maritieme decors van albums als *Cokes in Voorraad* en nog veel meer, en daarbovenop creëerde hij tal van eigen maritieme verhalen, waaronder vooral Cori de Scheepsjongen grote populariteit en waardering genoot. Eén van Bobs ooms was kapitein op de Congoboten. Zelf schuimde hij alle scheepvaartmusea af, tot hij precies wist hoe schepen vroeger gebouwd werden. *"Ik ben altijd een beetje een scheepsjongen"*, verklaarde Bob, en Cori was voor hem *"exotisme, het avontuur met een grote A... Zelfs op dat onnozel stukje strand in Knokke kan ik uren zitten kijken. Gefascineerd en gepassioneerd"*. Toen Hergé ouder werd en zeker na diens overlijden geraakte zijn relatie met het immer killer gecommercialiseerde Kuifje-imperium getroebleerd. Voor ons verdient Bob De Moor een ereplaats in de galerij van de grote stripauteurs van het watererfgoed. Bestelinfo vind je [hier](#).

[Terug naar top](#)

Watererfgoed in Vlaamse watertijdschriften

Het watersporttijdschrift *Varen* is zoals gebruikelijk volgepakt met pleziervaartnieuws.

Erfgoedliefhebbers kunnen duimen en vingers aflikken met artikels over de Royal North Sea Yacht Club Oostende en een vaartocht langs de Frontroute van Diksmuide naar Ieper. *De Grote Rede* van het Vlaams Instituut voor de Zee werpt licht op de Duinenabdij als machtsbastion aan de Vlaamse kust en de geschiedenis van de tonijn.

[Terug naar top](#)

Watererfgoedinspiratie van overzee

Getijden kiest het ruime sop

Sinds het eerste nummer van onze nieuwsbrief *Getijden* worstelen we met de vraag of we ook aandacht moeten geven aan buitenlands nieuws. Tot nu toe hebben we dit niet gedaan, om de puur pragmatische reden dat deze nieuwsbrief al overloopt van binnenlands nieuws, dat steeds maar in omvang toeneemt, terwijl onze verwerkingscapaciteit als vrijwilligervereniging nu eenmaal limieten kent. Toch willen we nu een koerswending maken. Vooreerst bereikt Watererfgoed Vlaanderen meer en meer buitenlandse contacten, en trekt ons succes als brede watererfgoedkoepel steeds meer internationale aandacht. Ten tweede blijken buitenlandse ontwikkelingen zo vaak inspiratie te bieden voor het vaak onder de kleine Vlaamse kerktoeren vastgeroeste, bange en minimalistische scheepvaart- en havenerfgoeddenken. Daarom hebben we beslist in *Getijden* ruimte te maken voor geselecteerd internationaal nieuws waar Vlaanderen wat van kan opsteken. Hieronder een eerste gooi, laat ons via secr@watererfgoed.be weten of het je bevalt !

8ste European Maritime Heritage Congress in Aabenraa en Flensburg

'Maritime culture across frontiers' is het thema van de achtste editie van het driejaarlijkse congres van European Maritime Heritage, de Europese vereniging voor varende traditieschepen. Het evenement, dat loopt van 4 tot 7 juni, wordt een samenwerking tussen de historische havensteden Flensburg en Aabenraa, gelegen nabij de Duits-Deense grens. De thema's zijn 'Maritime Europe', 'Museums as keepers of our conscience', 'Inter-regional co-operation', 'Freedom to sail' en 'Beauty in maritime heritage'. Ook staan rondvaarten en museumbezoek op het programma. Meer info op [deze pagina](#).

[Terug naar top](#)

150 jaar oude klipper City of Adelaide op reis van Glasgow naar Adelaide

De City of Adelaide uit 1864 is het oudste van de twee nog overgebleven historische klippers (de in Greenwich bij het maritiem museum tentoongestelde Cutty Sark is het andere). Wereldwijd zijn minder dan twee dozijn diepwaterkoopvaarders van vóór 1900 bewaard. De City of Adelaide vervoerde eertijds thee van China naar Londen, en passagiers, wol, koper en andere koopwaar van Londen naar Port Adelaide en Port Augusta. Het voor de Australiërs met zoveel geschiedenis beladen schip is door de Nederlandse firma Combi-Lift van Rotterdam naar Adelaide getransporteerd, waar het restauratie en herbestemming wacht. Je vindt een filmpje over dit knettergekke transport op [deze pagina](#). Het schip is het enige overgebleven passagiers- en vrachtschip dat Europa verbond met Australië - precies even uniek als onze Charlesville, die Europa verbond met Afrika...

[Terug naar top](#)

Nieuwe investeringen in Portugees hospitaalschip Gil Eannes uit 1955

In het Portugese Viana do Castelo ligt een prachtig hospitaalschip, gebouwd in 1955. Het naar een Portugese ontdekkingsreiziger genoemde schip diende ter ondersteuning van de vissersvloot die opereerde tot voor Newfoundland en Groenland. Het vervoerde ook post en materieel. In 1998 werd het schip op het uiterste nippertje gered van verschroting. Daarna functioneerde het als jeugdherberg. In de loop van dit jaar wordt de huidige functie als museumschip uitgebouwd door investeringen in een maritiem informatie- en documentatiecentrum. De Gil Eannes is 98,45 m lang en heeft een waterverplaatsing van 4.854 t. Wie het Portugees machtig is, kan nader kennis maken met het schip op [deze website](#) en op deze [Wikipedia-pagina](#). Het behoeft geen nader betoog dat het schip in verschillende opzichten vergelijkbaar is met de Belgische Charlesville.

[Terug naar top](#)

Technisch handboek voor goed beheer van binnenstedelijke kademuren

Het Nederlandse kennisnetwerk voor de bouwsector SBRCUR publiceerde een ook voor Vlaanderen erg interessant technisch handboek over het beheer van 'binnenstedelijke kademuren'. Kaaimuren (zoals de Zuid-Nederlanders ze noemen) zijn niet alleen te vinden in de grote zeehavens, maar ook in tal van binnensteden. Vaak zijn het eeuwenoude constructies in metselwerk, gefundeerd op houten palen. De constructies functioneren vaak nog zonder problemen, maar er worden ook gebreken geconstateerd en af en toe is sprake van een instorting. Dit onderstreept de noodzaak van een eenduidige veiligheidsfilosofie voor ontwerpers. Het nieuwe boek voorziet daarin, en biedt ook een

duidelijk handvat voor inspectie, beheer en onderhoud. Bestelinfo vind je [hier](#).

[Terug naar top](#)

Stad Kampen bestudeert innovatief onderwaterconcept voor IJsselkogge

Eerder dit jaar organiseerde de Stad Kampen een speciale raadsinformatieavond over een bijzonder onderwaterconcept voor de IJsselkogge. Het unieke idee van een onderwaterexpositie van de IJsselkogge is bedacht en ontwikkeld door David Bouman, maritiem archeoloog en eigenaar van het bedrijf Maritime Research & Consultancy (MR&C). Zijn idee bestaat uit drie expositieonderdelen die (op dezelfde locatie) nauw met elkaar verbonden zijn. De IJsselkogge zal, evenals de replica van de Kogge, hierin als middelpunt fungeren. MR&C beoogt samen met de gemeente Kampen en samenwerkende partners in de regio een museale publieksattractie te ontwikkelen binnen de stadsgrenzen van Kampen. Volgens MR&C zal de Stad Kampen met het concept beschikken over een topattractie van internationale allure, die de prominente historische rol van de Hanzestad Kampen tot uitdrukking brengt. De IJsselkogge vervult daarin als historisch monument een culturele functie, die de aantrekkingskracht van de stad vergroot. De IJsselkogge zal op een bijzondere wijze voor een breed publiek onderwater zichtbaar én toegankelijk worden. Bouman is ervan overtuigd dat de Kogge met het onderwaterconcept de functie zal krijgen die het verdient: een icoon van de stad Kampen. Op het web vind je een [videoverslag](#) en een [speciale website](#).

[Terug naar top](#)

Platform Maritiem Erfgoed Zeeland presenteert inventaris

Om bij te dragen aan het behoud van het Zeeuwse maritiem erfgoed heeft de Provincie Zeeland in 2001 het initiatief genomen tot de oprichting van het Platform Maritiem Erfgoed Zeeland. Het platform is een centraal aanspreekpunt met coördinerende, initiërende en adviserende taken op het gebied van varende erfgoed en de daaraan verbonden infrastructuur zoals werven, havens en steigers. Het platform is samengesteld uit maritieme organisaties en een aantal particulieren met binding met het Zeeuws maritiem erfgoed. Het vertegenwoordigt alle organisaties binnen de provincie die te maken hebben met maritiem erfgoed. Het platform biedt de aangesloten partijen de mogelijkheid een netwerk te vormen en hun beleid en activiteiten op elkaar af te stemmen. Dit om samen te komen tot een effectiever en efficiënter behoud van het maritiem erfgoed in Zeeland. Het platform komt 6 tot 8 keer per jaar bijeen en krijgt ondersteuning van de Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland in de persoon van een adviseur cultuurhistorie en monumenten en een administratief-secretarieel medewerker. Het platform organiseert jaarlijks een themadag over maritiem erfgoed voor eigenaren en beheerders van historische schepen, beleidsmakers en belangstellenden. Op 12, 14 en 15 mei wordt in Tholen, Breskens resp. Vlissingen een inventaris van het Zeeuws maritiem erfgoed voorgesteld. Meer info via maritiemerfgoed@scez.nl.

[Terug naar top](#)

Nieuw nummer van *Scheepshistorie*

Scheepshistorie is een schitterende halfjaarlijkse maritiem-historische uitgave van de Nederlandse maritieme uitgever Lanasta, die daarvoor samenwerkt met de maritieme musea van onze noorderburen. Het eerste nummer verscheen in 2004. Alle verhalen worden geschreven door vakmensen: museumconservators, historici, restaurateurs, kunsthistorici enz. Nummer 16 besteedt aandacht aan het speeljacht, de botter van Pieter Bos, beeldhouwwerk aan knechten en betingen, het Nationaal Sleepvaart Museum en de marinemodellenkamer van het Rijksmuseum. Meer info vind je [hier](#). Natuurlijk dromen we van een gelijkaardig Vlaams initiatief.

[Terug naar top](#)

Watererfgoedkalender april - mei 2014

- *Nieuwpoort, 1 april tot 30 september 2014*
Scoutscamping rond het thema Waterfront 14 van de vzw Werkgroep Sea Scouts en Sea Guides Nieuwpoort - info bij stijn.dierinck@gmail.com
- *Temse, 4 april 2014*
Voorstelling van het fotoboek Boelwerf in beeld in AC De Zaat om 19u00
- *Brussel, 4 april - 17 mei 2014*
Kunstexpo Sea Ships - Ports in Group 2 Gallery, Blanchestraat 8 - open van woensdag tot zaterdag van 14u tot 18u of op afspraak - info via +32 2 539 23 09 - vernissage op donderdag 3 april 2014 om 18u
- *Antwerpen, 6 april 2014*
Opening van het vaarseizoen op de Zeescoutsbasis, Thonetlaan 165 om 11u00
- *Merelbeke - Oudenaarde, 6 april 2014*
Vaartocht met de Gentse Barge in het teken van de Ronde van Vlaanderen - info via denise@gentsebarge.be
- *Antwerpen, 8 april 2014*
Lunchcauserie over de haven- en Scheldeschilders door Gerald Verbeeck om 12u00 in de RYCB, Thonetlaan 133, Antwerpen-LO
- *Oostduinkerke, 11 en 18 april 2014*
Aquariumworkshops voor kinderen tussen 8 en 12 jaar in het Nationaal Visserijmuseum NAVIGO, telkens van 14u30 tot 15u30

- *Lillo, 12 april 2014*
Opening van de tentoonstelling 'WO I in de Polder' in het Poldermuseum - info via district.berendrechtzandvlietlillo@stad.antwerpen.be
- *Nieuwpoort, 12 en 13 april 2014*
Roei- & fakkeltocht rond het thema Waterfront 14 van de vzw Werkgroep Sea Scouts en Sea Guides Nieuwpoort - info bij stijn.dierinck@gmail.com
- *Nieuwpoort, 15 april tot 30 september 2014*
Autozoektocht rond het thema Waterfront 14 van de vzw Werkgroep Sea Scouts en Sea Guides Nieuwpoort - info bij stijn.dierinck@gmail.com
- *Scheldeland, 21 april 2014*
Scheldehappening - info op www.scheldehappening.be
- *Merksem, Schoten, Beverdonk, Geel, Ham, Beringen, Hasselt, Genk, Eigenbilzen, Vroenhoven, 22 april - 15 juni 2014*
Expo 75 jaar Albertkanaal op wisselende ligplaatsen - details op [deze pagina](#)
- *Mechelen, 23 april 2014*
Rondetafel over het erfgoed van de morsecode in Congres- en Erfgoedcentrum Lamot (Van Beethovenstraat 8-10) om 19u - aanmelden via [deze link](#)
- *Antwerpen, 25 april 2014*
Opening van de tentoonstelling '75 jaar Vrienden van het Nationaal Scheepvaartmuseum' in het Museum aan de Stroom
- *Amsterdam, 26 april 2014*
Voorstelling van het boek van Erwin Joos over Willem Usselincx (1567-1647), mentor van de West-Indische Compagnie (op uitnodiging)
- *Lillo, 26 en 27 april 2014*
Opvoering van een theaterstuk over de havenramp van Corvilain in het Kruitmagazijn – info op www.eenhaarspeld.be
- *Doorheen Vlaanderen, 27 april 2014*
Erfgoeddag in het teken van 'Grenzeloos'
- *Temse, 27 april 2014*
Tentoonstelling 'Boelschepen op de wereldzeeën' in AC De Zaat, Frans Boelplein 1 - info via opstoapel@scarlet.be
- *Kortenberg, 30 april 2014*
Filmvoorstelling en gespreksforum Antwerpen-Matadi in OC Berkenhof Kortenberg om 20u00 - inkom gratis
- *Antwerpen, 20 mei 2014 - april 2015*
Expo Exodus. Op de vlucht voor de oorlog in het MAS
- *Blankenberge, 29 mei - 1 juni 2014*
Havenfeesten met op 29 mei het Scute-feest en op 31 mei de Vlootparade

- *Oostende, 20 mei 2014*
Negende benefietconcert t.v.v. Koninklijk Werk Ibis door de Koninklijke Muziekkapel van de Belgische Marine, Wannes Capelle, Hanne Roos en de IBIS-jongens - info via kw.ibis@telenet.be
- *Brussel, 31 mei - 30 september*
Expo Titanic: the Artifact Exhibition in Paleis 2 van Brussels Expo, Belgiëplein 1 - info op www.expo-titanic.be

[Terug naar top](#)

Inschrijven en uitschrijven

Deze nieuwsbrief bereikt meer dan 9.500 geïnteresseerde lezers in België en het buitenland.

Klik [hier](#) als je Getijden niet rechtstreeks ontving maar vanaf nu een kosteloos abonnement wil.

Klik [hier](#) als je niet langer Getijden wil ontvangen.

Watererfgoed Vlaanderen is de grootste organisatie voor scheepvaart-, haven- en ander watererfgoed van de Benelux. We verenigen en verdedigen al het nat en droog watererfgoed in Vlaanderen (meer dan 100 organisaties actief rond historische schepen, scheepvaart- en havenmusea, watermonumenten, watertradities, -kunst en -cultuur, toeristische en commerciële dienstverleners i.v.m. watererfgoed, experts, onderzoekers en liefhebbers). Met onze leden ijveren we voor het behoud en de valorisatie van alle watererfgoed in Vlaanderen, voor de versterking van het waterbewustzijn van de Vlaming en voor de internationale uitstraling van Vlaanderen als baken van scheepvaart-, haven- en watercultuur.

Het lidmaatschap van onze vrijwilligersvereniging kost maar 25 EUR per jaar. Daarmee verleen je onze actie een belangrijke materiële en morele steun.

vzw Watererfgoed Vlaanderen, Emiel Banningstraat 25, 2000 Antwerpen,
www.watererfgoed.be, secr@watererfgoed.be